

Sprawozdanie z przebiegu konsultacji projektu Strategii Rozwoju Powiatu Wrocławskiego 2030 z mieszkańcami Powiatu Wrocławskiego

I. Przedmiot konsultacji:

Projekt *Strategii Rozwoju Powiatu Wrocławskiego 2030*

II. Termin przeprowadzenia konsultacji:

Od 16.09.2021 r. do 08.10.2021 r.

III. Komórka odpowiedzialna za przeprowadzenie konsultacji: Wydział Organizacyjno-Prawny (ul. T.Kościuszki 131, pokój 204, tel. 71 72 22 052, e-mail: orp@powiatwroclawski.pl).

IV. Adres strony internetowej, na której udostępniono projekt *Strategii Rozwoju Powiatu Wrocławskiego 2030*:

<https://powiatwroclawski.bip.net.pl> (w zakładce konsultacje społeczne)

V. Informacja o przeprowadzonej akcji promocyjnej

Informację o konsultacjach zamieszczono na stronie BIP Starostwa Powiatowego we Wrocławiu <https://powiatwroclawski.bip.net.pl/> w zakładce *Konsultacje społeczne*. Na stronie internetowej Powiatu Wrocławskiego www.powiatwroclawski.pl i profilu Facebook Powiatu Wrocławskiego <https://www.facebook.com/powiatwroclawski/> zamieszczono artykuł – apel Starosty Powiatu Wrocławskiego, zapraszający mieszkańców do wzięcia udziału w konsultacjach projektu Strategii. Apel został także zamieszczony w prasie lokalnej (Express Wrocławski). Informacja o konsultacjach pojawiła się także w wywiadach medialnych z udziałem Starosty Powiatu Wrocławskiego (m.in. Radio Wrocław).

Ponadto informacja o konsultacjach została przesłana do gmin Powiatu Wrocławskiego, Miasta Wrocławia, Województwa Dolnośląskiego oraz do przedstawicieli organizacji pozarządowych z terenu powiatu wrocławskiego. Przygotowano specjalny list Starosty Powiatu Wrocławskiego, zachęcający młodzież szkolną i kadrę nauczycielską do udziału w konsultacjach, który przesłano do jednostek oświatowych nadzorowanych przez Powiat Wrocławski.

VI Działania podjęte w ramach konsultacji wraz z opisem zastosowanych narzędzi konsultacyjnych

Przyjęto następujące formy i narzędzia konsultacji:

1. Pisemne (w tym elektroniczne) zbieranie uwag:

a) aby wziąć udział w konsultacjach należało wypełnić i podpisać *formularz zgłaszania uwag do projektu Strategii Rozwoju Powiatu Wrocławskiego 2030*, stanowiący załącznik nr 2 do ogłoszenia o przeprowadzeniu konsultacji, dostępny w Wydziale Organizacyjno-Prawnym Starostwa Powiatowego we Wrocławiu (ul. T.Kościuszki 131, pokój 204) i na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego we Wrocławiu <https://powiatwroclawski.bip.net.pl> (w zakładce konsultacje społeczne);

b) wypełniony i podpisany *formularz zgłaszania uwag do projektu Strategii Rozwoju Powiatu Wrocławskiego 2030* należało do dnia 08.10.2021 r. doręczyć osobiście lub przesłać pocztą tradycyjną na adres Starostwa Powiatowego we Wrocławiu (ul. T.Kościuszki 131, 50-440 Wrocław, Wydział Obsługi) z dopiskiem „**Strategia Rozwoju Powiatu Wrocławskiego 2030 – konsultacje**”, lub e-mailem na adres orp@powiatwroclawski.pl;

c) za termin doręczenia formularza zgłaszania uwag do projektu *Strategii Rozwoju Powiatu Wrocławskiego 2030* uznano datę jego wpływu do Starostwa Powiatowego we Wrocławiu.

2. Spotkania stacjonarne i/lub on-line z zaproszonymi reprezentacjami mieszkańców Powiatu Wrocławskiego:

a) uwagi do projektu *Strategii* miały zostać zebrane w trakcie i po spotkaniach, na podstawie wypełnionych i podpisanych przez uczestników formularzy zgłaszania uwag do projektu *Strategii Rozwoju Powiatu Wrocławskiego 2030*, o których mowa w pkt IV ust.1 ww. ogłoszenia o konsultacjach.

W okresie konsultacji w dniu 22 września 2021 r. została zorganizowana **konferencja konsultacyjna** projektu *Strategii Rozwoju Powiatu Wrocławskiego 2030* z udziałem zaproszonych reprezentacji mieszkańców Powiatu Wrocławskiego (przedstawiciele wszystkich gmin Powiatu Wrocławskiego oraz przedstawiciele organizacji pozarządowych), a także przedstawiciele Województwa Dolnośląskiego i Miasta Wrocławia.

W dniu 24 września 2021 r., w terminie konsultacji, projekt *Strategii Rozwoju Powiatu Wrocławskiego 2030* został przedstawiony również środowiskom senioralnym podczas *Forum Seniorów Powiatu Wrocławskiego*.

VII Informacja o zebranych opiniach mieszkańców

W terminie konsultacji zostało złożonych osiem *Formularzy uwag do projektu Strategii Rozwoju Powiatu Wrocławskiego 2030*, zgłoszonych przez:

1. E.K. (osoba fizyczna) , Sobótka
2. Grażyna Kwaśkiewicz, Opiekun Samorządu Uczniowskiego w PZS Nr 1 w Krzyżowicach
3. Robert Lewandowski, Zakład Usług Komunalnych, Kiełczów
4. Andrzej Czech, Zastępca Wójta Gminy Czernica
5. Mariusz Różnowicz, Zastępca Burmistrza Siechnic
6. Ks. Cezary Chwilczyński, Parafia Św. Józefa Żórawina
7. Marzena Horak - Dyrektor Biura Strategii Miasta, Urząd Miejski Wrocławia*

* Zarząd Powiatu Wrocławskiego zdecydował się rozważyć uwagi Miasta Wrocławia, ze względu na współpracę Powiatu Wrocławskiego i gmin z jego terenu w ramach Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego ZIT WrOF, który reprezentuje interesy mieszkańców gmin Powiatu Wrocławskiego (Miasto Wrocław zapewnia obsługę administracyjną ZIT WrOF)

VIII Informacja o sposobie ustosunkowania się Zarządu Powiatu Wrocławskiego do zebranych opinii wraz z uzasadnieniem

Uwaga! Przy analizie zgłoszonych uwag Zarząd Powiatu Wrocławskiego kierował się następującymi przesłankami o charakterze metodologicznym:

1. *Strategia Rozwoju Powiatu Wrocławskiego 2030* jest dokumentem prezentującym kierunki działań Zarządu Powiatu Wrocławskiego (zgodnie z podstawą prawną, która zostanie zawarta w projekcie uchwały Rady Powiatu Wrocławskiego, przyjmującej Strategię), co narzuca wysoki stopień ogólności przyjętych w nim zapisów;
2. Szczegółowe projekty, w tym zadania inwestycyjne, *powinny wynikać z programów/strategii sektorowych*, dotyczących poszczególnych obszarów tematycznych, opracowanych lub planowanych do opracowania, które co do zasady bazują na szczegółowej diagnozie danego obszaru i wytyczają tym samym obiektywne przesłanki do realizacji określonych przedsięwzięć;
3. Wszystkie złożone uwagi odnoszące się do szczegółowych propozycji działań zostaną rozważone przy aktualizacji obecnych lub opracowaniu nowych programów/strategii sektorowych;
4. Kierunki działań przedstawione w Strategii odnoszą się do zadań powiatu, dokument ma zatem charakter kompetencyjny (nie terytorialny) i jest związany z realizacją zadań powiatu.

Zgłaszane uwagi / propozycje zmian w dokumencie :

L. p.	Imię i nazwisko zgłaszającego; reprezentowana instytucja/ organizacja/miejscowość	Rozdział, którego uwaga dotyczy	Nr strony	Akapit	Treść uwagi	Propozycja zmiany	Status uwagi (S) i ewentualne uzasadnienie (U)
1	E.K. (osoba fizyczna), Sobótka	Rozdział 4 CELE STRAT., CELE OPERAC. I DZIAŁANIA	31	Tabela 3 Cel operac. 4.1	Wysoka jakość kształcenia i dostosowywanie działań edukacyjnych do zmieniających się uwarunkowań społeczno-gospodarczych	W analizie SWOT zwrócono uwagę na bardzo niską liczbę uczniów w szkołach ponadpodstawowych na tle innych powiatów obwarunkowych. Na poprawę tej słabej strony mogłaby mieć wpływ również (obok wzbogacenia oferty szkół i rozwoju ich infrastruktury) poszerzona promocja placówek w lokalnym środowisku. W związku z czym proponowane jest rozszerzenie działań poprzez dopisanie zintensyfikowania działań informacyjno-promocyjnych dot. oferty i działalności szkół ponadpodstawowych	S- Uwaga do ewentualnego uwzględnienia w przyszłym dokumencie sektorowym dot. rozwoju powiatowej oświaty U – Temat rozwoju oświaty wymaga pogłębionej analizy diagnostycznej, która będzie jednym z elementów ww. dokumentu sektorowego
2	Grażyna Kwaśkiewicz Opiekun Samorządu Uczniowskiego w PZS Nr 1 w Krzyżowicach	Rozdział 4 CELE STRAT., CELE OPERAC. I DZIAŁANIA	31	Tabela 3. Cele strateg., cele operac. i działania wg obszarów strateg. CEL STRATEG 3. Rozwój układu komunikacji drogowej i transportu.	Dodanie działania dotyczącego rozwoju układu komunikacji drogowej i transportu	Utworzenie sieci połączeń międzygminnych, pozwalających na bezpośredni dojazd do Powiatowego Zespołu Szkół Nr 1 w Krzyżowicach	S- Uwaga do ewentualnego uwzględnienia w przyszłym dokumencie sektorowym dot. rozwoju powiatowej oświaty oraz w Kompleksowej koncepcji komunikacji zbiorowej na terenie Powiatu Wrocławskiego (dokument w opracowaniu)

3	Robert Lewandowski Zakład Usług Komunalnych, Kielczów	5.3 Stan i Ochrona Środowiska	120	4	w podpunkcie infrastruktura techniczna zawarto informację, że „na terenie gmin Czernica i Długoleka występowało pełne wyposażenie w instalację wodociągową” Nie jest to prawdziwa informacja, ponieważ część nieruchomości położonych na terenie Gminy posiada własne ujęcie wody	Termin instalacja wodociągowa nie jest precyzyjny. Powinno uwzględnić się podział na: sieci wodociągowe, przyłącza wodociągowe, ujęcie własne (studnia).	S - Nieuwzględniona U - W opracowaniu posłużono się danymi Banku Danych Lokalnych GUS. Kanalizacja definiowana jest jako kompleks urządzeń kanalizacyjnych: sieci kanalizacyjne, wyloty urządzeń służące do wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi oraz urządzenia podczyszczające i oczyszczające ścieki, a także przepompownie ścieków. Wodociąg definiowany jest jako kompleks urządzeń wodociągowych służących do ujęcia wód powierzchniowych i podziemnych, studni publicznych, urządzeń służących do magazynowania i uzdatniania wód, sieci wodociągowe, urządzenia regulujące ciśnienie wody
			121	Mapa 35	brak podziału na kanalizację deszczową oraz kanalizację sanitarną na mapie nr 35	Termin instalacja kanalizacyjna nie jest precyzyjny. Powinno się uwzględnić podział na: sieci kanalizacji sanitarnej, sieci kanalizacji deszczowej, przyłącza wodociągowe, przyłącza kanalizacji sanitarnej	
			119-121		Termin „instalacja wodociągowa” oraz „instalacja kanalizacyjna” jest bardzo ogólny. Zarówno przyłącze wodociągowe, kanalizacyjne oraz sieć mają swoją definicję określoną w Ustawie o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, i nie można ich utożsamiać z użytą terminologią „instalacja”		
4		Diagnoza, rozdział 1.5 „Sieć transportowa i dostępność komunikacyjna”	22	-	Należy uzupełnić listę przystanków kolejowych na linii 292 Wrocław Osobowice – Jelcz-Miłoszyce	W trakcie modernizacji jest linia kolejowa nr 292 Wrocław Osobowice – Jelcz-Miłoszyce (z przystankami: Dobrzykowice Wrocławskie, Nadolice Małe, Nadolice Wielkie i Chrzastawa Mała)	S - <u>Uwzględniona</u> U - Treść uzupełniono o wykaz przystanków na trasie 292
5	Andrzej Czech Zastępca Wójta Gminy Czernica	Diagnoza 1.4 „Sieć osadnicza i ruch budowlany”	14	Tabela 4. „Największe wsie w powiecie wrocławskim”	Prośba o aktualizację danych w przedmiotowej tabeli. Z uwagi na bardzo duży przyrost nowych mieszkańców na terenie powiatu wrocławskiego zwłaszcza w ostatnich latach (co zostało wyraźnie podkreślone w „Diagnozie...”) niewłaściwe jest prezentowanie największych wsi na terenie powiatu wskazując liczbę ludności wg stanu na rok 2011. Bardzo duża dynamika migracji w tym powiecie, która jest jedną z najwyższych w kraju, wymaga precyzyjnej analityki tego procesu. Tym samym w przedmiotowej tabeli proszę o wskazanie w kolumnie „Zmiana liczby ludności” przyrostu ludności w okresie ostatnich 10 lat (tj. od 2011 – 2021 lub w latach 2009 – 2019 aby była zachowana spójność z innymi danymi w „Diagnozie...”). Błędem wydaje się, analizowanie procesów demograficznych za okres w latach 1988 – 2011. Dodatkowo pomocna w analizie demografii jest	Liczba ludności Kamieńca Wrocławskiego wynosi obecnie 2 858(+ 563 osób więcej niż dane ujęte w tej tabeli – przyrost o 24,53% w stosunku do danych z roku 2011)), Dobrzykowice obecnie 2 559 (+ 1 445 osób więcej niż dane ujęte w tabeli – tj. przyrost 129,71% w stosunku do roku 2011) a nie 1114), Gajków obecnie 1 218 osób (+73 osób więcej, tj. przyrost o 6,3% w stosunku do roku 2011); Czernica obecnie 1 246 (- 40 osób, tj. spadek – 3,11%) Źródło: https://www.czernica.pl/page/171/ludnosc.html Prosimy dopisać miejscowość Krzyków, wg danych z roku 2011 liczba mieszkańców wynosiła 296 osób a obecnie wynosi 924 osoby tj. przyrost + 628 osób (+ 212,62 % w stosunku do roku 2011) Źródło: https://www.czernica.pl/page/171/ludnosc.html	S - <u>Uwzględniona</u> U - Dane na temat liczby ludności w miejscowościach wiejskich zostały zaktualizowane

				analiza rynku budowlanego na terenie poszczególnych w oparciu o ilość wydanych pozwoleń na budowę w ostatnich latach w posiadaniu których jest Starostwo Powiatowe. Aktualne dane dot. naszych miejscowości możliwe są do pozyskania m.in. z zasobów Banku Danych Lokalnych GUS za lata 2009-2019. Dane wykazane w BDL również podkreślają bardzo dynamiczny przyrost nowych mieszkańców w miejscowościach naszej gminy położonych najbliżej m. Wrocławia co podkreśla trwający proces suburbanizacji na tych terenach i bardzo dynamiczny rozwój mieszkalnictwa i „rozlewanie miasta” na tereny podmiejskie. Proces ten bezpośrednio przekłada się na problemy dużego natężenia ruchu drogowego, braku odpowiedniej infrastruktury społeczno – komunalnej czy też pogorszenia jakości powietrza na terenach wiejskich. Zgodnie z naszymi analizami chłonność inwestycyjna gruntów na terenie gminy Czernica rozumiana jako suma terenów mieszkaniowych (zainwestowanych i niezainwestowanych) pozwala na osiedlenie aż 66 000 osób. W związku z tak dużą dynamiką proszę o dopisanie w zestawieniu również miejscowości Krzyków, która wyraźnie wskazuje trend migracyjny na terenie naszej gminy. Wg danych z roku 2011 liczba mieszkańców wynosiła 296 osób a obecnie wynosi 924 osoby tj. przyrost + 628 osób (+ 212,62 % w stosunku do roku 2011) Z uwagi na trwający proces suburbanizacji, zwracamy się z prośbą o dopisanie do tabeli nr 4 i przeanalizowanie miejscowości Nadolice Wielkie, Chrząstawa Mała i Chrząstawa Wielka, które charakteryzują się bardzo dużą dynamiką napływu nowych mieszkańców. Ujęcie tych miejscowości istotnie wpłynie na analizę demograficzną powiatu pełniej obrazując stan istniejący. Dodatkowo zwracamy się z		
--	--	--	--	---	--	--

					prośbą o ujęcie w przygotowywanej „Diagnozie ...” kluczowego aspektu i informacji, że liczba mieszkańców (osób zameldowanych) na terenie naszej gminy (ale również całego powiatu) nie odzwierciedla liczby osób faktycznie mieszkających na tym terenie. Wg posiadanych informacji zakładamy, że liczba osób faktycznie zamieszkujących teren naszej gminy jest większa o ok. 15%-20% w stosunku do liczby osób zameldowanych. Tym samym realna liczba osób zamieszkujących gminę Czernica i korzystających z infrastruktury społeczno – komunalnej wynosi obecnie ok. 20 000 osób (w stosunku do danych ewidencyjnych na poziomie 17 100 os.) Taka sytuacja powoduje bardzo duże oczekiwania społeczne w pilnym rozwiązywaniu deficytów infrastrukturalnych na naszym terenie.		
6		Diagnoza 3.1. Edukacja	48		Propozycja modyfikacji zapisu, który byłby zgodny z danymi rzeczywistymi i analizą mapy nr 12, która prezentuje liczbę dzieci w wieku 3-5 lat przypadających na 1 miejsce w placówce wychowania przedszkolnego. W związku z dynamicznym rozwojem gminy i bardzo dużym saldem migracji gmina odnotowuje stały niedobór miejsc wychowania przedszkolnego.	Sugerujemy w oparciu o analizę mapy nr 12 zmodyfikować zapis „Z kolei najmniej korzystna sytuacja w zakresie wychowania przedszkolnego występowała w gminach: Jordanów Śląski i Mietków.” Na następujący „Największy deficyt miejsc w zakresie wychowania przedszkolnego występuje w gminach: Jordanów Śląski, Czernica, Żórawina, Długołęka”	S - Uwzględniona U - Treść uzupełniono/zmieniono wg przesłanych sugestii
7		Diagnoza 4.2 „Funkcje i baza ekonomiczna”	95-96	Tabela 22. „Charakterystyka dojazdów z gmin powiatu wrocławskiego do pracy we Wrocławiu” [2016]. Tabela 23. „Struktura dojazdów do pracy i baza ekonomiczna gmin powiatu wrocławskiego [2011, 2016]”.	Jak wskazano w Diagnozie Powiatu Wrocławskiego, w ostatnich latach bardzo wyraźny jest proces suburbanizacji i wyraźny trend migracji na tereny wiejskie powiatu (od roku 2017 odnotowujemy bardzo dynamiczny przyrost w zakresie nadawania numerów porządkowych nieruchomości). Aby pełniej oddać charakter „Diagnozy ...” i aby była ona bardziej miarodajna i zbieżna ze stanem rzeczywistym proponujemy wykorzystać do prezentacji danych w zakresie osób dojeżdżających do/z Wrocławia najbardziej aktualne dane. Niestety ale dane z roku 2016 nie oddają pełnego i aktualnego obrazu diagnozy statystycznej. Wydaje się, że możliwe		S – Uwagi częściowo uwzględnione – informacje do ewentualnego uwzględnienia w Kompleksowej koncepcji komunikacji zbiorowej na terenie Powiatu Wrocławskiego (dokument w opracowaniu) U - Najbardziej aktualne dane dotyczące dojazdów do pracy pochodzą z 2016 r. Treść rozdziału uzupełniono o informacje z Kompleksowego badania ruchu we Wrocławiu oraz dane dotyczące transportu

				byłoby wykorzystanie informacji z Bazy Danych Lokalnych lub Kompleksowego Badania Ruchu (przeprowadzonego przez miasto Wrocław) w którym wskazano mapę i natężenie ruchu na drogach wjazdowych do miasta Wrocławia (dokument dostępny w linku https://bip.um.wroc.pl/art-ykul/565/37499/kompleksowe-badania-ruchu-we-wroclawiu-i-otoczeniu-kbr-2018) W dokumencie tym wskazano jak duże natężenie ruchu występuje na drogach wjazdowych do miasta ze strony np. gminy Czernica i Siechnice np. przyrost natężenia ruchu pojazdów w Blizanowicach (gm. Siechnice) wynosi + 2 232% w stosunku do roku 2010/2011.; przyrost natężenia ruchu na u. Strachocińskiej wyniosło w roku 2018 aż 21 tys pojazdów na dobę, co stanowi wartość wyższą niż ruch na Wschodniej Obwodnicy Wrocławia. Zasadnym byłoby odrębnego badania natężenia ruchu na terenie powiatu wrocławskiego. Obecnie konieczne jest zaprojektowanie i wybudowanie nowej drogi powiatowej przez teren gminy Czernica, która powinna odciążyć drogę powiatową nr 1535D do granic Wrocławia tym bardziej, że planach zagospodarowania przestrzennego gminy wyznaczona jest tego typu trasa z oznaczeniem KDG i trasa ta ma się docelowo łączyć z tzw. „trasą Swojszycką” we Wrocławiu. W „Diagnozie ...” należy pokazać sytuację w punktu widzenia transportu publicznego na terenie powiatu wrocławskiego (transportu autobusowego i kolejowego). Analiza taka byłaby istotna pod kątem przyszłych działań w zakresie komunikacji aglomeracyjnej i rozwoju transportu publicznego, jako istotnego elementu planu zrównoważonej mobilności miejskiej na terenie powiatu i aglomeracji.	zbiorowego
--	--	--	--	--	------------

8		Strategia 2.1 „Kierunki rozwojowe i wyzwania strategiczne”	Strona 14 w powiązaniu z analizą SWOT (np. strona 20)	Wyzwania strategiczne	W zakresie „<i>Najważniejsze wyzwania strategiczne</i>”, sugerujemy, aby w obszarze ochrony środowiska dostrzegać również wyzwanie jakim jest kwestia małej retencji, w tym na dynamicznie rozbudowywanych obszarach podmiejskich. W strategii wskazano, w celach operacyjnych na działania dot. małej retencji (str. 30), tym bardziej zasadne jest wykazanie tego obszaru jako wyzwania strategicznego do roku 2030 na terenie powiatu wrocławskiego. Dodatkowo w zakresie/obszarze „<i>Dzieci i młodzież</i>” istotnym wyzwaniem powinno być zwiększenie oferty edukacyjno-kulturalnej na terenie powiatu aby rozwinąć lokalny rynek usług konkurencyjny dla oferty m. Wrocławia co przyczyni się do zmniejszenia natężenie ruchu pojazdów na terenie powiatu przekładając się do budowania integracji mieszkańców napływowych z rdzennymi na terenie powiatu. Obecnie wielu mieszkańców terenów podmiejskich dowozi dzieci do Wrocławia celem korzystania z oferty miasta co powoduje gigantyczne korki w okresach szczytu porannego i popołudniowego. Dodatkowo, w tym obszarze niezbędne jest wskazanie na konieczność rozwoju bazy oświatowej oraz poszerzenie bazy w zakresie szkolnictwa ponadpodstawowego na terenie gmin powiatu wrocławskiego. W zakresie/obszarze „<i>Transport</i>” niezbędne jest rozwijanie sieci nowych połączeń drogowych zwłaszcza na terenach o wysokim stopniu migracji i suburbanizacji, który przekłada się na dynamiczny rozwój terenów wiejskich. Inwestycje i nowe inicjatywy drogowe samorządu powiatu wrocławskiego, które będą tworzyły nowe połączenia między gminami powiatu, staną się katalizatorem dalszego rozwoju tych	S - Uwaga do ewentualnego uwzględnienia w aktualizacji Programu Ochrony Środowiska (w planach) S - Uwaga do ewentualnego uwzględnienia w przyszłym dokumencie sektorowym dot. rozwoju powiatowej oświaty oraz w Kompleksowej koncepcji komunikacji zbiorowej na terenie Powiatu Wrocławskiego (dokument w opracowaniu) S- Uwaga do ewentualnego uwzględnienia w Kompleksowej koncepcji komunikacji zbiorowej na terenie Powiatu Wrocławskiego (dokument w opracowaniu)
---	--	--	---	-----------------------	--	---

				obszarów (zarówno rozwoju gospodarczego, jak również społecznego). Nowe połączenia drogowe między gminami (np. nowa droga pomiędzy Brzezią Łąką a Chrzastawą Wielką) stworzy np. możliwość uruchomienia nowych połączeń komunikacji publicznej. W tym obszarze istotnym wyzwaniem strategicznym do roku 2030 będzie rozwój transportu publicznego poprzez m.in. uruchomienie międzygminnych pośpiesznych połączeń autobusowych łączących i integrujących gminy powiatu z głównymi centrami aktywności społeczno – gospodarczej, z wykorzystaniem powstającej infrastruktury Autostradowej Obwodnicy Wrocławia (AOW) i Wschodniej Obwodnicy Wrocławia (WOW) oraz kolei aglomeracyjnej. Dodatkowo w tym obszarze zwracamy się z sugestią o ujęcie w zakresie wyzwań strategicznych konieczności tworzenia połączeń drogowych do stref aktywności gospodarczej funkcjonujących na terenie powiatu wrocławskiego. Strategia powinna wskazywać kierunki rozwoju w oparciu o zdiagnozowane problemy i potrzeby, wśród których zaliczyć możemy wysokie wskaźniki migracji. Przekładają się one na dynamiczne zwiększenie liczby pojazdów na tych terenach, wpływają na zmiany natężenia ruchu na drogach powiatowych czy też powodują konieczność rozwoju kosztochłonnej infrastruktury społeczno – komunalnej. Zgodnie z treścią „Diagnozy ...” wskazano, że teren powiatu wrocławskiego zamieszkuje ok. 160 000 osób a liczba zarejestrowanych pojazdów wynosi aż 131 000 szt., co jednoznacznie wskazuje silną korelację z wysoką dynamiką migracji i przyrostem nowych mieszkańców ze wzrostem liczby pojazdów mechanicznych a tym samym bardzo dużym		
--	--	--	--	--	--	--

					natężeniem ruchu na drogach na terenie powiatu wrocławskiego.		
9		2.2 „Analiza potencjału rozwojowego”	Strony 18-28	Analiza SWOT	Wydaje się, że w analizie SWOT należy w „słabych stronach” wskazać, że na terenie naszego powiatu występuje niski/niewystarczający stopień rozwoju odnawialnych źródeł energii (OZE) zwłaszcza pod jakości powietrza i dynamicznego wzrostu cen energii, niski stopień retencji wody oraz utrudniony dostęp do odpowiedniej jakości wody pitnej zwłaszcza w okresach suszy.		S - Uwaga <u>do ewentualnego uwzględnienia w aktualizacji Programu Ochrony Środowiska (w planach)</u>
10		2.2 „Analiza potencjału rozwojowego”	20	Analiza SWOT pkt. A.3.1	Korekta zapisu w Strategii.	Proszę o modyfikację zdania na następujące „Dobrze rozwinięta sieć drogowa (na którą składają się drogi o znaczeniu krajowym, powiatowe i gminne), a także względnie dobrze rozwinięta sieć kolejowa z perspektywą modernizacji kolejnych linii kolejowych, wpływających znacząco na powiązania funkcjonalno-przestrzenne w powiecie, w szczególności linii kolejowej nr 292 Wrocław Osobowice – Jelcz-Miłoszyce (z przystankami: Dobrzykowice Wrocławskie, Nadolice Małe , Nadolice Wielkie i Chrzastawa Wielka Mała)	S - Uwzględniona
11		2.2 „Analiza potencjału rozwojowego”	26	Analiza SWOT Tabela 2B. Analiza szans (C) i zagrożeń (D) w ujęciu zintegrowanym dla obszaru badań1	Z uwagi na dynamiczny proces suburbanizacji szansą dla dalszego rozwoju powiatu wrocławskiego jest rozwój transportu aglomeracyjnego (kolejowego i autobusowego), tym samym proszę o ujęcie tego postulatu w treści Strategii i jego wyzwaniach.		S- Uwaga <u>do ewentualnego uwzględnienia w w Kompleksowej koncepcji komunikacji zbiorowej na terenie Powiatu Wrocławskiego (dokument w opracowaniu)</u>
12		4. Cele strategiczne, cele operacyjne i działania	30		W celu Strategicznym 2 „Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka Powiatu Wrocławskiego” postulujemy o uwzględnienie w zakresie celu szczegółowego „Tworzenia warunków dla nowych inwestycji i rozwoju przedsiębiorczości” na ujęcie dodatkowego działania polegającego na rozwoju nowych połączeń drogowych z terenami aktywności gospodarczej położonymi na terenie powiatu wrocławskiego.		S- Uwaga <u>odrzucona, zagadnienie wymaga pogłębionej analizy i weryfikacji kompetencyjnej/ własnościowej</u>

					W wyniku prowadzonych analiz oraz uwzględniając wyniki kontroli instytucji kontrolnych, samo uzbrojenie terenów inwestycyjnych przez gminy z terenu powiatu wrocławskiego może być niewystarczające aby pozyskać nowych inwestorów. Niezbędnym działaniem uzupełniającym jest tworzenie nowych połączeń komunikacyjnych i łączenie z drogami wyższej kategorii aby zwiększać dostępność komunikacyjną do terenów inwestycyjnych. Działanie takie dodatkowo wpisuje się w politykę klimatyczną przyczyniając się do wyprowadzenia ruchu z miast i wsi przyczyniając się do poprawy jakości powietrza.		
13		4. Cele strategiczne, cele operacyjne i działania	31	Cel Strategiczny 3 „Rozwój układu komunikacji drogowej i transportu”	W zakresie celu operacyjnego 3.1 „Poprawa stanu technicznego i bezpieczeństwa dróg powiatowych” sugerujemy, dopisanie dodatkowego działania, zgodnego m.in. ze zrównoważoną mobilnością miejską, polegającego na rozwoju i poprawie infrastruktury pieszej. Inwestycje w tym zakresie realizowane wzdłuż dróg powiatowych, będą niosły wiele korzyści dla mieszkańców powiatu, np. poprzez podniesienie poziomu bezpieczeństwa ruchu pieszego (nie zawsze budowa ciągów pieszo – rowerowych jest najbezpieczniejszym rozwiązaniem dla pieszych i możliwa do realizacji z uwagi na warunki terenowe), zwiększy się dostępność przestrzeni dla osób o ograniczonej mobilności, przyczyni się do zwiększenia aktywności transportu niezmotoryzowanego co pozwoli na zmniejszenia zatłoczenia na drogach powiatowych i poprawi warunki dla ruchu pojazdów transportu publicznego. Dodatkowo uważamy, że inwestycje w infrastrukturę pieszą umożliwią również zwiększenie wykorzystania bezemisyjnej formy transportu jakimi są urządzenia UTO.		S - Uwaga do ewentualnego uwzględnienia w dokumentach dot. infrastruktury komunikacyjnej
14		4. Cele strategiczne, cele	31	Cel Strategiczny 3 „Rozwój układu komunikacji	Sugerujemy, preredagowanie zapisu w pkt. 3.2.2. „Współpraca w	Propozycja nowego zapisu „Współpraca w zakresie planowania i realizacji	S - Uwaga do ewentualnego uwzględnienia w

		operacyjne i działania		drogowej transportu" i	zakresie planowania i realizacji zrównoważonego publicznego transportu zbiorowego, w tym wspieranie rozbudowy kolei aglomeracyjnej"	zrównoważonego publicznego transportu zbiorowego, w tym wspieranie procesu rozbudowy kolei aglomeracyjnej i pośpiesznych linii autobusowych w oparciu o potencjał AOW i WOW".	<u>Kompleksowej koncepcji komunikacji zbiorowej na terenie Powiatu Wrocławskiego (dokument w opracowaniu)</u>
15		Uwaga generalna do Strategii			Po analizie „Strategii Rozwoju Powiatu Wrocławskiego 2030” zabrakło powiązania tej strategii oraz wizji i misji, do której ma ona doprowadzić, z działaniami strategicznymi Województwa Dolnośląskiego oraz miasta Wrocławia (jako centrum aglomeracji). Działania strategiczne samorządów powinny być zbieżne i spójne tak aby możliwe było osiągnięcie maksymalnego efektu tzw. „wartości dodanej” na terenie powiatu wrocławskiego i aglomeracji wrocławskiej w kolejnych latach rozwoju społeczno – gospodarczego.		<u>S- uwaga nieuwzględniona</u> U - Wykazano spójność celów strategicznych ze Strategią Rozwoju Województwa Dolnośląskiego - str. 50, brak Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla obszaru ZIT-WROF, która powinna być spójna ze strategiami gmin i powiatów, znajdujących się na jego obszarze
16	Mariusz Różnowicz Zastępca Burmistrza Siechnic	² UWARUNKOWANIA ROZWOJU POWIATU. 2.1. KIERUNKI ROZWOJOWE I WYZWANIA STRATEGICZNE	14	Pkt. 3	Uzupełnienie pkt. 3. „Transport” o zagadnienia związane z rozwojem układu komunikacyjnego.	3. Transport i układ komunikacyjny. Istotnym problemem powiatu wrocławskiego jest funkcjonowanie transportu, zarówno indywidualnego (problem kongestii na drogach prowadzących do Wrocławia), jak i zbiorowego – autobusowego i szynowego. Układ komunikacyjny powinien być zmodernizowany poprzez rozbudowę Wschodniej Obwodnicy Wrocławia do standardu dwujezdniowego, budowę, budowę Trasy Krakowskiej- alternatywnego wjazdu do Wrocławia od strony gminy Siechnice oraz Trasy Wojnowickiej- alternatywnego wjazdu do Wrocławia od strony gmin Długołęka oraz Czernica, przebudowę DK nr 94 oraz budowę systemu Park & Ride na obszarze całego powiatu.	S - <u>Uwaga do ewentualnego</u> uwzględnienia w kompleksowej koncepcji komunikacji zbiorowej na terenie Powiatu Wrocławskiego (dokument w opracowaniu)
17		² UWARUNKOWANIA ROZWOJU POWIATU. 2.1. KIERUNKI ROZWOJOWE I WYZWANIA STRATEGICZNE	14	Pkt.4	Uzupełnienie pkt. 4 „Dzieci i młodzież” o kwestie związane z powołaniem Branżowego Centrum Umiejętności	4. Dzieci i młodzież. Selektywny charakter migracji oraz dodatni przyrost naturalny przyczynia się do znaczącego w skali kraju wzrostu liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym. Kluczowym problemem jest wypracowanie mechanizmów, które zatrzymają tę ludność na	S- <u>Uwaga do ewentualnego uwzględnienia w przyszłym dokumencie sektorowym</u> dot. rozwoju powiatowej oświaty

						terenie powiatu (edukacja ponadpodstawowa, praca dla osób rozpoczynających dorosłe życie); (wykres 6). Powiat Wrocławski powinien dążyć do powołania Branżowego Centrum Rozwoju Umiejętności zgodnie z założeniami ujętymi w nowej perspektywie finansowej środków UE na lata 2021-2027.	
18		2 UWARUNKOWANIA ROZWOJU POWIATU. 2.1. KIERUNKI ROZWOJOWE I WYZWANIA STRATEGICZNE	14	Pkt.5	Uzupełnienie pkt. 5 „Seniorzy” o kwestie związane z rozbudową placówek udzielających wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami	5. Seniorzy. Mimo korzystnej struktury wiekowej ludności, na terenie powiatu wrocławskiego obserwuje się bardzo dynamiczny wzrost liczby i udziału ludności w wieku poprodukcyjnym. Co więcej, problem starzenia się ludności będzie jeszcze postępował w najbliższych latach (wykres 7). Na terenie Powiatu Wrocławskiego należy dążyć do rozbudowy sieci placówek udzielających różnorodnych form wsparcia dla seniorów.	S - częściowe uwzględnienie uwagi Propozycja zmiany zapisu działania 4.3.2 (str. 42) na Rozwój i dostosowanie infrastruktury społecznej do potrzeb osób ze specjalnymi potrzebami oraz zmiany nazwy wskaźnika W.4.3.2-1 na Liczba funkcjonujących placówek na rzecz osób ze specjalnymi potrzebami
19		2 UWARUNKOWANIA ROZWOJU POWIATU. 2.1. KIERUNKI ROZWOJOWE I WYZWANIA STRATEGICZNE	15	Dodać Pkt. 6 (lub 10)	W wyzwaniach strategicznych pomija się całkowicie osoby z niepełnosprawnościami. Wynika to prawdopodobnie z faktu, że statystyki w zakresie liczby takich osób nie są bezpośrednio dostępne. Jest to ważna grupa, która po pierwsze nie powinna być pomijana w tym dokumencie, a jednocześnie nie powinna być (jak to występuje też w innych miejscach tej strategii) utożsamiana tylko z seniorami.	Na terenie Powiatu Wrocławskiego należy dążyć do rozbudowy sieci placówek udzielających wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami w formie warsztatów terapii zajęciowej lub środowiskowych domów samopomocy.	S- Uwaga znajduje odzwierciedlenie w celach i działaniach strategicznych Str. 32 – Cel operacyjny 4.3 Ograniczanie obszarów wykluczenia społecznego i likwidacja barier izolacji społecznej; działanie: Rozwój i dostosowanie infrastruktury społecznej dla osób ze specjalnymi potrzebami (zapis po zmianie, opisaną w komentarzu do uwagi nr 18)
20		2 UWARUNKOWANIA ROZWOJU POWIATU. 2.1. KIERUNKI ROZWOJOWE I WYZWANIA STRATEGICZNE	15	Pkt.6	Uzupełnienie pkt. 6 „Edukacja ponadpodstawowa” o kwestie związane z powołaniem Powiatowej Szkoły Zawodowej. Uzupełnienie pkt. 7	6. Edukacja ponadpodstawowa. Powiat wrocławski charakteryzuje się bardzo niskim poziomem skolaryzacji na poziomie ponadpodstawowym, na co wpływa rozpiętość obszarowa powiatu wrocławskiego oraz jego usytuowanie w sąsiedztwie Wrocławia z szerokim	S- Uwaga do ewentualnego uwzględnienia w przyszłym dokumencie sektorowym dot. rozwoju powiatowej oświaty

						wachlarzem oferty edukacyjnej na różnych szczeblach (wykres 8). Powiat powinien dążyć do rozszerzenia swojej oferty edukacyjnej o powołanie Powiatowej Szkoły Zawodowej o profilu technicznym działającej we współpracy z Politechniką Wrocławską oraz branżą IT.	
21		UWARUNKOWANIA ROZWOJU POWIATU. 2.1. KIERUNKI ROZWOJOWE I WYZWANIA STRATEGICZNE	15		Uzupełnienie pkt. 7	Powiat wrocławski powinien dążyć do zapewnienia swoim mieszkańcom jak najszerszego dostępu do programów profilaktycznych (w tym profilaktycznych szczepień (m.in. grypa, HPV) oraz upowszechnienia i ułatwienia dostępu do specjalistów np. poprzez finansowanie funkcjonowania poradni specjalistycznych. Powiat powinien się starać zapewnić dostęp do tego rodzaju usług na równym poziomie dla wszystkich mieszkańców powiatu wrocławskiego (bez względu na położenie gminy)	S- <u>Uwaga do ewentualnego uwzględnienia w przyszłym dokumencie</u> „Program działań Powiatu Wrocławskiego w zakresie promocji i ochrony zdrowia na lata 2021 – 2025” (w opracowaniu)
22		² UWARUNKOWANIA ROZWOJU POWIATU. 2.2. ANALIZA POTENCJAŁU ROZWOJOWEGO	18	B.1.6	Uzupełnienie pkt B. Słabe strony, pkt. B.1.6 o wskazanie dotyczące niepożądanego stanu sieci wodociągowych na terenie powiatu.	Pkt. B.1.6 Przeciętny poziom wyposażenia w instalację kanalizacyjną oraz wodociągową w powiecie.	S - Uwzględniona
23		² UWARUNKOWANIA ROZWOJU POWIATU. 2.2. ANALIZA POTENCJAŁU ROZWOJOWEGO	19	A.2.12 (nowy podpunkt)	Wprowadzenie nowego pkt. A.2.12 w ramach pkt. A. Mocne strony. „Gospodarka” związanego z realizacją jednej z największych inwestycji w infrastrukturę energetyczną w Polsce na przestrzeni najbliższych lat- budową nowego obiektu elektrociepłni gazowej Czechnica oraz rewitalizacją obecnego kompleksu przemysłowego w mieście Siechnice	A.2.12. Podniesienie bezpieczeństwa energetycznego regionu wrocławskiego poprzez budowę nowej elektrociepłowni gazowej Czechnica oraz rewitalizację i nadanie nowych funkcji publicznych, społecznych i gospodarczych obecnemu kompleksowi elektrociepłowni „Czechnica”.	S – uwaga odrzucona z uwagi na poziom szczegółowości zagadnienia
24		² UWARUNKOWANIA ROZWOJU POWIATU. 2.2. ANALIZA POTENCJAŁU ROZWOJOWEGO	20	B.3.3 (nowy podpunkt)	Wprowadzenie nowego pkt. B.3.3. w ramach pkt. B „Słabe strony” „Komunikacja i infrastruktura drogowa”	B.3.3. Brak realizacji strategicznych inwestycji dotyczących przebudowy układu komunikacyjnego na obszarze Powiatu Wrocławskiego: Trasy Krakowskiej, Trasy Wojnowickiej, przebudowy DK 94, rozbudowy Wschodniej Obwodnicy Wrocławia do układu dwujezdniowego oraz utworzenia systemu Park and Ride na terenie Powiatu.	S – uwaga odrzucona z uwagi na poziom szczegółowości zagadnienia
25		² UWARUNKOWANIA ROZWOJU POWIATU. 2.2. ANALIZA	26	B.5.4	Uzupełnienie pkt. B.5.4 o zapis dotyczący braku Ustawy Metropolitarnej	Brak odpowiednich narzędzi prawnych służących kreowaniu	S – uwaga uwzględniona

		POTENCJAŁU ROZWOJOWEGO			Wrocławskiego Regionu Funkcjonalnego	polityki rozwoju, w szczególności w odniesieniu do Ustawy Metropolitarnej Wrocławskiego Regionu Funkcjonalnego, a także regulacji w zakresie pomocy społecznej, zagospodarowania przestrzennego, ochrony urządzeń melioracyjnych i gospodarki odpadami.	
26		4. CELE STRATEGICZNE, CELE OPERACYJNE I DZIAŁANIA	30	1.3	1.3 Uzupełnienie pkt „Ochrona zasobów wody i wspieranie gospodarki wodno-ściekowej” o zadanie 1.3.3. „Wspieranie działań w zakresie rozbudowy i modernizacji gospodarki wodno-ściekowej”. Dotyczące gospodarki wodno-ściekowej- wskazane dwa działania dot. melioracji i retencji wód bez gospodarki wodno-ściekowej.	Dodanie działania 1.3.3. „Wspieranie działań w zakresie rozbudowy i modernizacji gospodarki wodno-ściekowej”.	<u>S- uwaga odrzucona, zadanie znajduje się poza kompetencją powiatu</u>
27		4. CELE STRATEGICZNE, CELE OPERACYJNE I DZIAŁANIA	30	2.1	Uzupełnienie pkt. 2.1.1 „Przygotowanie terenów inwestycyjnych” o zapis dotyczący działań dotyczących terenów przemysłowych oraz zdegradowanych w celu lepszego wykorzystania potencjału rozwoju powiatu.	Dodanie działania 2.1.1 „Przygotowanie terenów inwestycyjnych w tym rewitalizacja obszarów przemysłowych oraz zdegradowanych”	S – uwaga odrzucona z uwagi na poziom szczegółowości zagadnienia
28		4. CELE STRATEGICZNE, CELE OPERACYJNE I DZIAŁANIA	31	2.2.2	Uzupełnienie pkt. 2.2 o działanie 2.2.2 związane z aktywizacją turystyczną doliny rzeki Odry w zakresie sieci ścieżek rowerowych oraz turystycznego ruchu wodnego na Odrze.	Dodanie działania 2.2.2 „Działania na rzecz rozwoju turystycznego doliny rzeki Odry—budowa sieci ścieżek rowerowych oraz aktywizacja ruchu turystycznego na rzece Odrze”.	<u>S- Uwaga do ewentualnego uwzględnienia w przyszłym dokumencie związanym z opracowaniem koncepcji tras rowerowych i rozwoju turystyki</u>
29		4. CELE STRATEGICZNE, CELE OPERACYJNE I DZIAŁANIA	31	3.2.2	Uzupełnienie pkt. 3.2 o działania 3.2.2 związane z budową systemu punktów Park and Ride.	Współpraca w zakresie planowania i realizacji zrównoważonego publicznego transportu zbiorowego (powiat szczególnie powinien rozpocząć działania w zakresie tworzenia linii autobusowych łączącego gminy położone w pierwszym pierścieniu wokół Wrocławia np. poprzez wykorzystanie WOW), w tym wspieranie rozbudowy kolei aglomeracyjnej wraz z budową systemu punktów Park and Ride.	S - Uwaga do ewentualnego uwzględnienia w Kompleksowej koncepcji komunikacji zbiorowej na terenie Powiatu Wrocławskiego (dokument w opracowaniu)
30		4. CELE STRATEGICZNE, CELE OPERACYJNE I DZIAŁANIA	31	4.1.	Uzupełnienie pkt. 4.1 o działania 4.1.7 związane z powołaniem Powiatowej Szkoły Zawodowej o profilu technicznym działającej we współpracy z Politechniką	Dodanie działania 4.1.7 „Powołanie Powiatowej Zawodowej Szkoły Technicznej”	<u>S- Uwagi do ewentualnego uwzględnienia w przyszłym</u>

					Wrocławską oraz branżą IT.		<u>dokumenty sektorowym</u> dot. rozwoju powiatowej oświaty
					Uzupełnienie pkt. 4.1 o działanie 4.1.8 związane z powołaniem Branżowego Centrum Umiejętności zgodnie z założeniami ujętymi w nowej perspektywie finansowej środków UE na lata 2021-2027.	Dodanie działania 4.1.8 „Powołanie Branżowego Centrum Umiejętności Powiatu Wrocławskiego”	
31		4. CELE STRATEGICZNE, CELE OPERACYJNE I DZIAŁANIA	32	4.3	Dodanie pkt. 4.3.5 zapis dotyczący rozbudowy sieci placówek udzielających wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami w formie warsztatów terapii zajęciowej lub środowiskowych domów samopomocy.	Budowa i uruchamianie nowych placówek udzielających różnorakiego wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami.	<u>S - częściowe uwzględnienie uwagi</u> <u>Propozycja zmiany zapisu działania 4.3.2 (str.42) na Rozwój i dostosowanie infrastruktury społecznej do potrzeb osób ze specjalnymi potrzebami oraz zmiany nazwy wskaźnika W.4.3.2-1 na Liczba funkcjonujących placówek na rzecz osób ze specjalnymi potrzebami</u>
32		Uwaga ogólna	Nie dotyczy	Nie dotyczy	W I kw. 2021 roku na zlecenie Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej przygotowali poradnik dla lokalnych samorządów. https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/strategia-rozwoju-krok-po-kroku--podrecznik-dla-gmin Jest on dedykowany dla gmin, jednakże należy rozważyć czy zalecenia dotyczące zmian w zakresie dokumentów planowania strategicznego ujęte w ww. dokumencie nie powinny zostać przełożone na zapisy omawianego projektu strategii w szczególności w odniesieniu do: 1. Wprowadzenia modelu funkcjonalno-przestrzennego powiatu wraz z załącznikiem mapowym; 2. Odniesienia się do obszarów strategicznej interwencji określonej w strategii rozwoju województwa 3. Identyfikacji ram finansowych strategii.		S – odrzucona Uwaga nie znajduje pokrycia w podstawie prawnej (Ustawa o samorządzie powiatowym), przyjętej przy opracowaniu Strategii Rozwoju Powiatu (kierunki działań powiatu)

33		Uwaga ogólna – błędy w „Diagnozie”			Strona 8 – brak zbiorników „Mała Szwecja” Blizanowice/Siechnice i „Błękitna Laguna” Siechnice. Strona 9 – posługiwanie się starymi danymi (z 2011 roku) spowodowało, że na liście największych wsi w powiecie nie znalazły się Iwiny 1692 mieszkańców na koniec 2020 roku. Strona 21 – brak jednego przystanku kolejowego (Zakrzów Kotowice) przy opisie linii kolejowej nr 277. Strona 75 – wśród wymienionych szlaków pieszych brak europejskiego (i wyznaczonego w terenie) szlaku pielgrzymkowego Via Regia Droga Św. Jakuba. Brak też wyznaczonego w terenie szlaku rowerowego Odra Velo. A wśród rowerowych wymienione są prawdopodobnie tylko szlaki występujące „na papierze” (w przewodniku wydanym przez powiat). Strona 81 – błąd w nazwie i wymienionych gminach (członkach) Lider A4. Brak Domaniowa. Strona 84 – błąd w „zasięgu rejonu dzielnicowych”. Brak około połowy miejscowości, które obsługuje ten komisariat (prawidłowy wykaz http://siechnice.gmina.pl/s-trona-86-policja.html) Strona 106 – dlaczego w tabeli 25 wykazano likwidację supermarketu w Gminie Siechnice w 2018 roku? Strona 119 – W podrozdziale „Zanieczyszczenie gleb” wskazano badania wykonane w 2018 roku „w pobliżu hałdy zlikwidowanej Huty Siechnice ... i składowiska EC Czechnica. Obecny zapis sugeruje, że tereny te są mogą być zanieczyszczone. Jednocześnie nie podane są żadne dane potwierdzające ten fakt tj .brak wyników badań.	S) Częściowo uwzględniona U) Treść uzupełniono/zmieniono wg przesłanych sugestii
34		2.2. Analiza potencjału rozwojowego	20	B.3.4. (nowy podpunkt)	Brak realizacji przez powiat długodystansowych tras rowerowych łączących gminy powiatu wrocławskiego ze sobą oraz z miastem Wrocław. Takie trasy rowerowe mogłyby być wykorzystywane do codziennych dojazdów do pracy oraz do rozwoju	S- Uwaga do ewentualnego uwzględnienia w przyszłym dokumencie związanym z opracowaniem koncepcji tras rowerowych i rozwoju turystyki

					turystyki.		
35		2.2 Analiza potencjału rozwojowego	21	A.4.12	„Mocna strona” opisana w tym podpunkcie ma też „słabą stronę”, tj. skutkuje w gminach o rekordowym w skali kraju (i obserwowanym przez wiele lat) przyroście naturalnym (gmina Siechnice, a szczególnie miasto Siechnice – brak takiej informacji w Strategii) problemy z zapewnieniem miejsc w placówkach dla dzieci do lat 3, przedszkolach i szkołach podstawowych (trudności z tak dynamiczną rozbudową infrastruktury oświatowej, finansowaniem oświaty publicznej i dotowaniem podmiotów prywatnych)		S- <u>Uwaga do ewentualnego uwzględnienia w przyszłym dokumencie sektorowym</u> dot. rozwoju powiatowej oświaty
36					Dobrze byłoby wymienić w nawiasie na czym polega to wsparcie (podobnie jak w strategii szeroko opisany jest program „bezpieczna droga”). Jakie to szkoły (podstawowe/ponadpodstawowe) i w jakich gminach.		S- Nieuwzględniona U- W analizie SWOT wskazano wyłącznie najważniejsze tezy
37		2.2. Analiza potencjału rozwojowego	22	A.4.19	Sytuacja taka jak wskazano w uwadze nr 33 (powyżej)		S - Nieuwzględniona U - W analizie SWOT wskazano wyłącznie najważniejsze tezy
38		2.2. Analiza potencjału rozwojowego	22	A.4.21	Nie do końca jest tak jak w opisie tego podpunktu. Przy dynamicznym przyroście naturalnym i napływie ludności, pomimo szybkiego wzrostu liczby miejsc w przedszkolach, gmina oraz podmioty prywatne nie są w stanie nadążyć – po prostu problem braku miejsc (szczególnie w niektórych gminach i miejscowościach) jest odczuwalny coraz bardziej.		S - Nieuwzględniona U - Analiza SWOT dokonana została na podstawie tendencji rozwojowych zawartych w „Diagnozie społeczno-gospodarczej”, wynikających w szczególności z danych statystyki publicznej
39		2.2. Analiza potencjału rozwojowego	22	A.4.27	Dobrze byłoby wymienić w nawiasie na czym polega to wsparcie (podobnie jak w strategii szeroko opisany jest program „bezpieczna droga”)		S - Nieuwzględniona U) W analizie SWOT wskazano wyłącznie najważniejsze tezy
40		2.2. Analiza potencjału rozwojowego	22	A.4.28	Na końcu dopisać „lasy siechnicko-kotowickie (tereny NATURY 2000) wraz z wieżą widokową w Kotowicach”.		S - Nieuwzględniona U - W analizie SWOT wskazano wyłącznie najważniejsze walory
41		2.2. Analiza potencjału rozwojowego	23	A.4.29	Uwaga podobna jak przy uwadze nr 34 wśród wymienionych szlaków pieszych brak europejskiego (i wyznaczonego w terenie)		S - Nieuwzględniona U- W analizie SWOT wskazano wyłącznie najważniejsze

					szlaku pielgrzymkowego Via Regia Droga Św. Jakuba. Brak też wyznaczonego w terenie szlaku rowerowego Odra Velo. A wśród rowerowych wymienione są prawdopodobnie tylko szlaki występujące „na papierze” (w przewodniku wydanym przez powiat).		walory
42		2.2. Analiza potencjału rozwojowego	23	A.4.7	Wstawić to nawias i dopisać: (...) ludnościowym (migracje i przyrost naturalny) w ujęciu gminnym (...)		S - Nieuwzględniona U - Zbędny zapis. Pojęcie zmian ludnościowych ujmuje proponowane zjawiska
43		2.2. Analiza potencjału rozwojowego	24	B.4.13	Przeczy mu punkt A.4.2.3 („mocna strona”)		S - Nieuwzględniona U - Zapisy dotyczą odmiennych zjawisk (dostępność placówek vs sieć placówek)
44		2.2. Analiza potencjału rozwojowego	24	B.4.16	Tak jak wskazywano w innych uwagach. Seniorzy i osoby z niepełnosprawnościami to nie jest jedna grupa.		S - Nieuwzględniona U - Postulowane podejście jest zastosowane w dokumencie
45		2.2. Analiza potencjału rozwojowego	24	B.4.19	Zmienić na: Niski poziom rozwoju infrastruktury turystycznej, brak zaangażowania (finansowego, organizacyjnego, promocyjnego) powiatu w tworzenie powiatowej oferty turystycznej łączącej gminy (jak budowa i oznakowanie tras rowerowych, skutkuje m.in. nieznaczną (reszta bez zmian).		S- <u>Uwaga do ewentualnego uwzględnienia w przyszłym dokumencie związanym z opracowaniem koncepcji tras rowerowych i rozwoju turystyki</u>
46			31	3.1.2	Budowa ścieżek rowerowych ze szczególnym uwzględnieniem tras rowerowych łączących gminy powiatu oraz ciągów pieszo rowerowych.		S- <u>Uwaga do ewentualnego uwzględnienia w przyszłym dokumencie związanym z opracowaniem koncepcji tras rowerowych i rozwoju turystyki</u>
47	Ks. Cezary Chwilczyński Parafia Św. Józefa Żórawina	4.6.1 4.6.2 4.6.3			W ramach zrównoważonego rozwoju wspieranie dużych projektów dostępu do wydarzeń kulturalnych najwyższej rangi jak koncerty orkiestry symfonicznej na wyspie wokół „Dolnośląskiej Perły Manieryzmu” w Żórawinie. Powrót do sprawdzonych Koncertów Ziemi Wrocławskiej. Wspieranie wszelkich wydarzeń kulturalnych,		S- <u>Uwaga znajduje odzwierciedlenie w celach i działaniach strategicznych 4.6.1, 4.6.2, 4.6.3</u>

					które przeciwdziałają wykluczeniu mieszkańców wsi. Przez kulturę i ciekawe wydarzenia promocję zabytków. Wspieranie sprawdzonych projektów sportowych „W ZDROWYM CIELE ZDROWY DUCH”, jak PARAFIADA. W 2019 r. (przed pandemią) brało w niej udział 500 uczestników z powiatu i województwa . Idea PARAFIADY zrealizowana w Żórawinie okazała się wielkim sukcesem i odpowiedzią na zapotrzebowanie społeczne dzieci i młodzieży.		
48	Marzena Horak - Dyrektor Biura Strategii Miasta, Urząd Miejski Wrocławia				W analizie SWOT występuje brak odniesień do współpracy z samorządem Wrocławia i z innymi jst stanowiącymi części składowe WrOM przy jednoczesnym artykułowaniu znaczenia wieloletniej współpracy zagranicznej Powiatu z Departamentem Górnego Renu we Francji oraz Powiatem Borken w Niemczech. Wspólne już realizowane przedsięwzięcia jst WrOM są wprawdzie niewystarczające, lecz całkowite ich ignorowanie jest niezrozumiałe.		S- Uwaga odrzucona, jej treść znajduje odzwierciedlenie w celach i działaniach strategicznych Cel operacyjny 5.4.2 – Współpraca Powiatu Wrocławskiego z innymi samorządami terytorialnymi i ich reprezentacjami
49					Zarówno w Diagnozie jak i w samej Strategii brakuje odniesień do działalności ZIT-u WrOF z wyjątkiem niewielkiej wzmianki dotyczącej dokumentów strategicznych europejskich, rządowych i samorządowych uwzględnionych w opracowaniu strategii Powiatu Wrocławskiego.		S- Uwaga odrzucona, jej treść znajduje odzwierciedlenie w celach i działaniach strategicznych Cel operacyjny 5.4.2 – Współpraca Powiatu Wrocławskiego z innymi samorządami terytorialnymi i ich reprezentacjami
50					Zarówno w Diagnozie, jak i w samej Strategii podkreślana jest słabość oferty edukacyjnej na poziomie ponadpodstawowym. Szanse na zmianę tej sytuacji są jednak ograniczone z dwóch powodów: • istniejący system transportowy (sieć dróg, połączenia kolejowe, organizacja transportu publicznego) zdecydowanie preferuje		S- Uwaga do ewentualnego uwzględnienia w przyszłym dokumencie sektorowym dot. rozwoju powiatowej oświaty

				przemieszczanie się mieszkańców miejscowości Powiatu do Wrocławia niż między poszczególnymi obszarami Powiatu; • bardzo bogata oferta edukacyjna stolicy Dolnego Śląska sprawia, że trudno jest znaleźć edukacyjną niszę dla działań Powiatu. Obie okoliczności skłaniają do bardziej precyzyjnego zdefiniowania celów edukacyjnych Powiatu. Wydaje się, że ze względu na dobrą sytuację finansową Powiatu realnym przedsięwzięciem byłoby utworzenie liceum ogólnokształcącego, świadczącego usługi edukacyjne na poziomie najlepszych szkół wrocławskich. Warunkiem powodzenia tego przedsięwzięcia będzie jego lokalizacja w miejscu dobrze skomunikowanym z resztą Powiatu (np. Bielany, Długołęka).		
51				Wśród działań realizujących cele polityki społecznej i gospodarczej brakuje propozycji ułatwiających pozostanie na rynku pracy osób, które osiągnęły wiek emerytalny. Nieuchronny proces starzenia się społeczeństwa będzie prowadził, mimo dodatniego bilansu migracji, do zmniejszania się zasobów pracy. Zatrudnianie sprawnych fizycznie i intelektualnie seniorów jest jedną z metod rozwiązania problemu deficytu rąk do pracy.		S- <u>Uwaga do ewentualnego uwzględnienia w dokumencie sektorowym dot. rynku pracy (załącznik do Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych)</u>
52				W ramach celów strategicznych należy rozważyć dodanie obszaru strategicznego „Przestrzeń”. W ramach projektu Strategii wyznaczono 5 celów strategicznych przypisanych do poszczególnych obszarów strategicznych: Środowisko, Gospodarka, Komunikacja i infrastruktura drogowa, Społeczeństwo oraz Administracja i zarządzanie. Obszar strategiczny Przestrzeń byłby swego rodzaju osnową do wielu działań. W planowaniu przestrzennym w szczególności ogniskuje się		S - <u>Nieuwzględniona</u> U) Strategia rozwoju powiatu, zgodnie z obowiązującymi aktami prawa, nie stanowi dokumentu planistycznego z zakresu planowania przestrzennego

					wiele problemów i wyzwań (m.in. rozpraszanie zabudowy, koszty infrastrukturalne, społeczne i środowiskowe, strategiczne lokalizacje obszarów inwestycji: gospodarczych, publicznych i mieszkaniowych, obszary stykowe gmin, sprawna zrównoważona mobilność, ochrona krajobrazu kulturowego wsi i miast). Pewnym punktem odniesienia może być „Studium spójności funkcjonalnej we Wrocławskim Obszarze Funkcjonalnym”, realizowane w porozumieniu Starosty Wrocławskiego, Instytutu Rozwoju Terytorialnego, Wrocławia i gmin partnerskich, z którego można zaczerpnąć pewne wytyczne i kierunki działań.		
53					Uwagi dotyczące obszarów strategicznych. W zakresie obszaru strategicznego Środowisko: Warto wzmocnić działania na rzecz bioróżnorodności i ciągłości ekosystemu przyrodniczego (poprzez system zieleni, system wodny, obszary prawnie chronione). Niewątpliwie ciągłość systemów przyrodniczych jest istotnym polem do współpracy w ramach obszaru metropolitalnego.		<u>S- Uwaga do ewentualnego uwzględnienia w dokumencie sektorowym Programu Ochrony Środowiska (planowana aktualizacja)</u>
54					W zakresie obszaru strategicznego Gospodarka: Proponuje się doprecyzowanie działania 2.3.1 Realizacja i wspieranie działań na rzecz rozwoju konkurencyjnego rolnictwa o takie elementy jak np. rolnictwo precyzyjne, ograniczenie monokultury, zdrowe rolnictwo i przetwórstwo jako odporne zaplecze żywnościowe dla aglomeracji wrocławskiej, z możliwością skrócenia łańcuchów dostaw. Mając na uwadze zrównoważony rozwój gospodarczy Powiatu Wrocławskiego w poszczególnych gminach, mimo wszystko warto wskazać pewne osie strategicznego rozwoju gospodarczego – jedną z takich, już teraz o dużym potencjale, jest między innymi oś w rejonie gminy Kobierzyce i w rejonie gminy Długoleka – te gminy wraz z ofertą Wrocławia (np.		<u>S – Uwaga odrzucona, z uwagi na przyjetny charakter Strategii (ogólne kierunki działań)</u>

55				zapleczem IT, produkcją) tworzą silny obszar rozwoju, kluczowy dla aglomeracji wrocławskiej. W zakresie obszaru strategicznego Komunikacja i infrastruktura drogowa: W dokumencie wspomina się kilkakrotnie Wrocławski Obszar Metropolitalny. I choć nie ma on wciąż formalnej struktury to powiaty i gminy we WrOM powinny współpracować na wielu płaszczyznach – w szczególności w zakresie transportu widać największe zainteresowanie i potrzeby. Dobrym przykładem jest z pewnością działanie 3.2.2. wspierające rozwój kolei aglomeracyjnej. Jednak zagadnienia transportowe powinno się rozszerzyć o dodatkowe i konkretne działania. Należąc do nich mogą między innymi alternatywne rozwiązania dla kolei aglomeracyjnej jak porozumienia międzygminne w zakresie komunikacji autobusowej, wsparcie dla rozwoju elektromobilności (zarówno na poziomie zeroemisyjnego transportu publicznego jak i infrastruktury na rzecz indywidualnych pojazdów zeroemisyjnych), współpraca i wsparcie przy tworzeniu systemu P&R. W obszarze strategicznym Rozwój układu komunikacji drogowej i transportu odnotowane jest działanie 3.2.1. polegające na współpracy, z zapisu jednak nie wynika, kto miałby być partnerem dla Powiatu Wrocławskiego w tych działaniach. W szczególności w zakresie transportu konieczna jest współpraca na różnych szczeblach jest również na poziomie zarządzających drogami, a więc i ze stroną rządową. Współpraca ta powinna mieć w szczególności odniesienie do miasta rdzeniowego WrOM, którym jest Wrocław, z racji mocnych powiązań funkcjonalno-przestrzennych i przemieszczeń mieszkańców Powiatu Wrocławskiego do stolicy regionu.		S - Uwaga <u>do ewentualnego uwzględnienia</u> w Kompleksowej koncepcji komunikacji zbiorowej na terenie Powiatu Wrocławskiego (dokument w opracowaniu)
56				Zagadnienia bezpieczeństwa energetycznego i celów klimatycznych: W projekcie Strategii pominięto zagadnienia na rzecz bezpieczeństwa		S- Uwaga <u>do ewentualnego uwzględnienia w dokumencie sektorowym</u>

57				energetycznego. Wątek ten jest jedynie przywołany w projekcie w jednym miejscu przy odniesieniu się do dokumentu na poziomie krajowym „Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju”, gdzie wymienia się cel 7: Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska. Tymczasem brak jest odniesień w celach czy działaniach wynikających ze Strategii. W dokumencie należy rozważyć odniesienie się do zagadnień „Polityki energetycznej Polski do 2040”, pakietu klimatyczno-energetycznego UE czy szeroko pojętego Europejskiego Zielonego Ładu. Warto w tym miejscu przywołać również istotne „Założenia do Strategii Energetycznej Dolnego Śląska”, które przywołują trendy, wyzwania jak i obszary działań. Z tego względu w dokumencie proponuje się odnieść się, choćby syntetycznie, w zakresie wsparcia i rozwoju zagadnień odnawialnych źródeł energii, (fotowoltaika, możliwości wykorzystania wodoru), energetyki rozproszonej, magazynowania energii, poprawy jakości środowiska oraz dywersyfikacji źródeł energii na rzecz odporności regionu. W zakresie obszaru strategicznego Administracja i zarządzanie: W ramach działania 5.4.2 Współpraca Powiatu Wrocławskiego z innymi samorządami terytorialnymi i ich reprezentacjami proponuje się wzmocnić tego rodzaju działania choćby poprzez wyszczególnienie priorytetowych obszarów współpracy na rzecz rozwoju obszaru metropolitalnego, którego Powiat Wrocławski jest integralną częścią, w zakresie zagadnień społeczno-gospodarczych i spójności funkcjonalno-przestrzennej.		<u>Programu Ochrony Środowiska (planowana aktualizacja)</u> S- _____ uwaga odrzucona, współpraca jako działanie towarzyszące w każdym obszarze strategicznym
----	--	--	--	--	--	--

58				Proponuje się wprowadzenie dodatkowych wskaźników monitorujących realizację działań, jako uzupełnienie już wprowadzonych lub jako wskaźniki o charakterze pomocniczym: W zakresie obszaru strategicznego Środowisko: - wskaźniki jakości powietrza np. PM_{2,5}, PM₁₀, - jakość wód powierzchniowych i gruntowych - % skanalizowania i zaopatrzenia w wodę w gminach - liczba wymienionych źródeł ogrzewania na nisko- i zeroemisyjne Należy zauważyć w projekcie brak wśród wskaźników monitoringu jakości powietrza konkretnych wartości dotyczących jego zanieczyszczenia. Koncentracja na liczbie przedsięwzięć i nakładach finansów niekoniecznie musi odzwierciedlać skuteczność realizowanej polityki ekologicznej.	S- <u>Uwaga do ewentualnego uwzględnienia w dokumencie sektorowym Programu Ochrony Środowiska (planowana aktualizacja)</u>
59				W zakresie obszaru strategicznego Gospodarka: - powierzchnia ter. przeznaczenie na cele działalności komercyjnej (siła oferty inwestycyjnej) - liczba przedsięwzięć służących uatrakcyjnianiu oferty wypoczynkowo-kulturalnej (nie tylko przedsięwzięcia na rzecz Ośrodka Borzygniew)	S – uwaga odrzucona z uwagi zmienność danych w perspektywie dziesięcioletniej
60				W zakresie obszaru strategicznego Komunikacja i infrastruktura: - liczba km dróg różnych klas i na różnym poziomie zarządzania, nie tylko powiatowych, ale także tych które są potencjałem regionu A4, S8, Wschodnia Obwodnica Wrocławia - długość realizowanej lub modernizowanej infrastruktury technicznej podziemnej i napowietrznej dystrybucyjnej - liczba pojazdów nisko-zeroemisyjnych – transport publiczny/indywidualny wraz z liczbą obiektów infrastruktury ładowania	S- <u>Uwaga odrzucona, treść uwagi dotyczy jednostki organizacyjnej Powiatu Wrocławskiego, w przypadku kompleksowego wsparcia oferty turystycznej przewidziano odrębne działania Str. 39 Działania na rzecz rozwoju potencjału i wspierania zintegrowanej oferty turystycznej powiatu, zagadnienia dot. komunikacji i infrastruktury powinny stanowić przedmiot Koncepcji komunikacji zbiorowej na terenie Powiatu Wrocławskiego (dokument w opracowaniu)</u>

61				W zakresie obszaru strategicznego Administracja i zarządzanie: - proponuje się rozszerzyć wskaźniki dot. współpracy z samorządami o konkretne obszary tematyczne (np. liczba porozumień dot. transportu, liczba wspólnych projektów i inwestycji obejmujących więcej niż jedną gminę, wspólne projekty z jst w ramach środków własnych i zewnętrznych) W monitoringu działania polegającego na przygotowaniu terenów inwestycyjnych obok liczby opracowanych projektów, dostosowujących tereny na cele inwestycyjne, należy uwzględnić powierzchnię tychże terenów. W części poświęconej monitoringowi Strategii skupienie się na liczbie przedsięwzięć w ramach poszczególnych działań, a nie na ich rezultatach, wydaje się niewłaściwym podejściem.		S - Uwaga odrzucona, obecne sformułowanie nazwy wskaźnika umożliwia wykazywanie wszystkich obszarów współpracy Uwaga nie wymaga wprowadzenia odrębnego zapisu w Strategii S – rezultaty są wyrażone w nazwie celów
62						
63				Uwagi do diagnozy społeczno-gospodarczej Powiatu Wrocławskiego: 1. Krytycznie należy ocenić brak jakichkolwiek wzmianek o sposobach przemieszczania się mieszkańców Powiatu, w tym o systemie transportu publicznego. 2. Niezrozumiałe jest ograniczenie analizy podmiotów gospodarczych do ujęcia wyłącznie ilościowego bez jakichkolwiek odniesień do gospodarczego znaczenia szczególnie ważnych dla powiatu przedsiębiorstw, których instalacja na terenie powiatu jest głównym źródłem pomyślności powiatu. 3. W dokumencie praktycznie całkowicie pominięta została kwestia relacji z miastem Wrocław, co musi dziwić w		S – to zagadnienie jest przedmiotem opracowywanej obecnie kompleksowej koncepcji komunikacji zbiorowej na terenie Powiatu Wrocławskiego (dokument w opracowaniu) S - Nieuwzględniona U) Brak wiarygodnych danych statystycznych uniemożliwia prezentację/opis zjawiska S) Uwzględniona U - Dokument prezentuje wybrane relacje funkcjonalno-przestrzenne

					kontekście dostrzeganej przez jego autorów zależności kondycji powiatu od sytuacji społeczno-gospodarczej stolicy Dolnego Śląska. 4. Należy rozważyć skrócenie całości dokumentu diagnozy.		m.in. w zakresie dojazdów, czy funkcjonowania transportu zbiorowego S - Nieuwzględniona U - Dokument ujmujące najistotniejsze zagadnienia społeczno-gospodarcze niezbędne do kreowania polityki rozwoju przez władze samorządowe w ramach posiadanych kompetencji
--	--	--	--	--	--	--	---